

Jaarverslag

2024

Museumfederatie Fryslân

Over de organisatie en onze ondersteuning
aan circa 70 Friese musea

TERUGBLIK 2024

Musea met perspectief

Het lijkt goed te gaan met de musea in Fryslân. Natuurlijk zijn de budgetten altijd aan de lage kant en zijn extra vrijwilligers van harte welkom, maar de bezoekers weten ons als musea goed te vinden. Met 1,2 miljoen bezoekers in 2024 was er opnieuw een stijging. Alleen in 2018, het jaar van de Culturele Hoofdstad, was het totaal aantal bezoeken in één jaar hoger.

Ook merken we dat een flink aantal musea grote vernieuwingsplannen aan het realiseren is. Dit was in 2024 merkbaar en zet zich ook in 2025 voort. Investeringsplannen die musea al in de coronatijd hadden bedacht en gepland, worden in deze jaren uitgevoerd. Heel fijn dat wij als team van Museumfederatie Fryslân door advies en ondersteuning hieraan een bijdrage mogen leveren.

Als team werken we ook graag samen aan gezamenlijke evenementen zoals *Help Pake & Beppe de vakantie door*, *Coole Kidsnacht* en *Museumnacht FRL*. De animo onder musea om samen het beste beentje voor te zetten bij een evenement blijft groot. Fijn dat Provincie Fryslân het mogelijk maakt dat we hiermee in de periode 2025-2028 kunnen doorgaan.

Werken in de culturele sector is altijd: vol aan de bak, maar met volop mogelijkheden.

WAT DOET MUSEUMFEDERATIE FRYSLÂN?

- **Bedrijfsvoering**
- **Collectie- en informatiebeheer**
- **Publiek & educatie**
- **Marketing & communicatie**

INHOUD

2024 in cijfers ► Pag. 5, 6

Jaaroverzicht ► Pag. 7, 8

Bedrijfsvoering ► Pag. 9, 10

- *Informatie en advies*

Collectie- en informatiebeheer ► Pag. 11, 12

- *Fan de Souder*
- *Digitaal Erfgoed Friesland*
- *De Vliegende Brigade*

Marketing & communicatie ► Pag. 13, 14

- *Museummagazine*

Publiek & educatie ► Pag. 15, 16

- *Museumnacht FRL*
- *Coole Kidsnacht*
- *Help Pake & Beppe de vakantie door*

Leden van Museumfederatie Fryslân ► Pag. 17

Samenwerkingspartners ► Pag. 20

Medewerkers & bestuur ► Pag. 21, 22

2024 in cijfers

70

Aangesloten
musea

10

Projecten

5.000 +

E-mails en gesprekken met
informatie en adviezen aan
museummedewerkers

15

Bijeenkomsten met
400 deelnemers

150 +

Samenwerkingspartners

1.200.000

Museumbezoekers
in Fryslân in 2024

28

Deelnemers
Museumnacht FRL 2024

4.100

Bezoekers
Museumnacht FRL 2024

41

Deelnemers
'Help Pake & Beppe
de vakantie door' 2024

6.000+

Kinderen hebben
Pake & Beppe de vakan-
tie doorgeholpen in 2024

2.100+

Volgers
op Facebook

1.190

Volgers op Instagram

51.000+

Bezoeken
aan website

Jaaroverzicht 2024

Bedrijfsvoering

Informatie en advies

Hoe ga je als museum om met beleidsvraagstukken, het museumregister, fondsenwerving, veiligheidszorg en vrijwilligersmanagement?

In 2024 heeft de Museumfederatie Fryslân haar leden actief ondersteund met informatie en advies op maat. We hielpen musea bij uiteenlopende vraagstukken, zoals het opstellen van beleidsplannen, het verkrijgen van financiering, de verduurzaming van museale gebouwen, en bij verhuizingen en verbouwingen. Ook adviseerden we Friese gemeenten bij de ontwikkeling en actualisering van hun museumbeleid, waarbij we het belang van musea voor de lokale gemeenschap en het behoud van cultureel erfgoed benadrukten.

Museumregister

Een belangrijk thema in 2024 was de strategische heroriëntatie van het Museumregister Nederland, dat werkte aan een soepeler, efficiënter en concreter toetssysteem. Dit bracht veranderingen met zich mee, waaronder nieuwe procedures en de overdracht van de informatievoorziening over de Museumnorm, die voortaan wordt verzorgd door het Landelijk Contact Museumconsulenten/OPEN en de Museumvereniging. De Museumfederatie Fryslân speelde een actieve rol in het informeren van haar leden over deze ontwikkelingen en bood gerichte ondersteuning om musea te helpen voldoen aan de nieuwe eisen. Dankzij deze inspanningen konden musea zich goed voorbereiden op de veranderende registratievoorwaarden.

Digitaal Erfgoed Friesland

Digitale toegankelijkheid van de collectie is een belangrijk onderwerp voor musea.

In 2022 is daarom het project *Digitaal Erfgoed Friesland* van start gegaan in samenwerking met *Stichting Erfgoed & Publiek*.

In 2024 zijn zeven Friese musea overgestapt naar een nieuw collectieregistratiesysteem. Het projectteam heeft de musea begeleid bij de migratie. Het collectieregistratiesysteem is gekoppeld aan een publiekswebsite: www.noorderstruun.nl, die het erfgoed van Friesland digitaal toegankelijk maakt.

Fan de Souder

In 2024 zijn er binnen het project *Fan de Souder* een aantal waardevolle bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd, om de kennis van de (vrijwillige) collectiemedewerkers te verdiepen. De thema's van de bijeenkomsten richtten zich op collectiebeleid, het waarderen van erfgoed (zoals landbouwgereedschappen, keramiek en textiel), herkomstonderzoek en de praktijk van ontzamelen.

Naast de bijeenkomsten is er in 2024 een WhatsApp-community opgericht voor professionals en vrijwillige collectiebeheerders die werken met keramiek en textiel. Deze digitale netwerken bevorderen snelle kennisuitwisseling en collegiale ondersteuning. Daarnaast zijn er voor zowel keramiek als textiel netwerkbijeenkomsten georganiseerd, waar deelnemers elkaar fysiek konden ontmoeten en ervaringen delen.

Foto rechts: Bijeenkomst textiel | Fan de Souder

De Vliegende Brigade

In 2024 heeft de Museumfederatie Fryslân binnen het project *De Vliegende Brigade* een belangrijk onderzoek uitgevoerd naar het behoud en beheer van museumcollecties in Friese musea. Dit onderzoek vond plaats via een uitgebreide enquête, bedoeld om inzicht te krijgen in de huidige praktijk, uitdagingen en behoeften van musea op het gebied van collectiebeheer.

De resultaten van de enquête helpen ons om gerichte ondersteuning te bieden, samenwerking en kennisdeling tussen musea te bevorderen en nieuwe projecten te initiëren met extra ondersteuning en financiering. Daarnaast vormen de uitkomsten een waardevolle basis voor het ontwikkelen van beleidsadviezen die de belangen van musea beter vertegenwoordigen.

Dankzij de input van de deelnemende musea kunnen we gericht werken aan het behoud van het Fries cultureel erfgoed en musea beter voorbereiden op toekomstige uitdagingen.

Marketing & communicatie

Museumfederatie Fryslân speelt een belangrijke rol in het onder de aandacht brengen van landelijke en provinciale evenementen en activiteiten waar musea op kunnen aansluiten. Denk hierbij aan de *Museumweek*, *Coole Kidsnacht*, *Museumnacht FRL*, *Verhalenavond* en *Help Pake & Beppe de vakantie door*. Maar ook aan een bordspel! In 2024 zijn twee spelmakers aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een bordspel over het Friese erfgoed. Dertig Friese musea werken hieraan mee. Het bordspel, *Frysk*, wordt in 2025 verwacht.

Voor het publiek lichten we het aanbod van musea uit via onze website www.museum.frl en de bijbehorende sociale mediakanalen. De website is direct gekoppeld aan www.friesland.nl, de destinationmarketingwebsite van Friesland, waar musea hun activiteiten en tentoonstellingen zichtbaar kunnen maken voor een breed publiek.

Foto: Museumnacht FRL - Lucas Kemper

Museummagazine

Museumfederatie Fryslân coördineert jaarlijks het Museummagazine voor de Friese musea. Dit magazine wordt gemaakt in samenwerking met collega's uit Groningen, Drenthe, Ost-Friesland, Emsland, Elbe-Weser-Dreieck, Oldenburgerland en Bremen. Het wordt verspreid via VVV- en TIP-kantoren, musea en bibliotheken in deze regio's.

In 2024 meldden 42 Friese musea zich aan voor een vermelding in het magazine. In Friesland was de vraag groot; op meerdere locaties werden extra exemplaren geleverd.

Publiek & educatie

Museumnacht FRL

Om jongvolwassenen naar het museum te trekken, heeft Museumfederatie Fryslân in samenwerking met Merk Fryslân het evenement *Museumnacht FRL* opgezet. In 2024 vond deze museumnacht voor de derde keer plaats. Achtentwintig musea stapten uit hun comfortzone door een avontuurlijk programma te maken, met onder meer experimentele kunst, muziek, nachtcolleges en theater. In het voorjaar vond een inspiratiesessie plaats om samen met de musea te brainstormen over passende programmering. *Museumnacht FRL* trok ruim 4000 bezoekers.

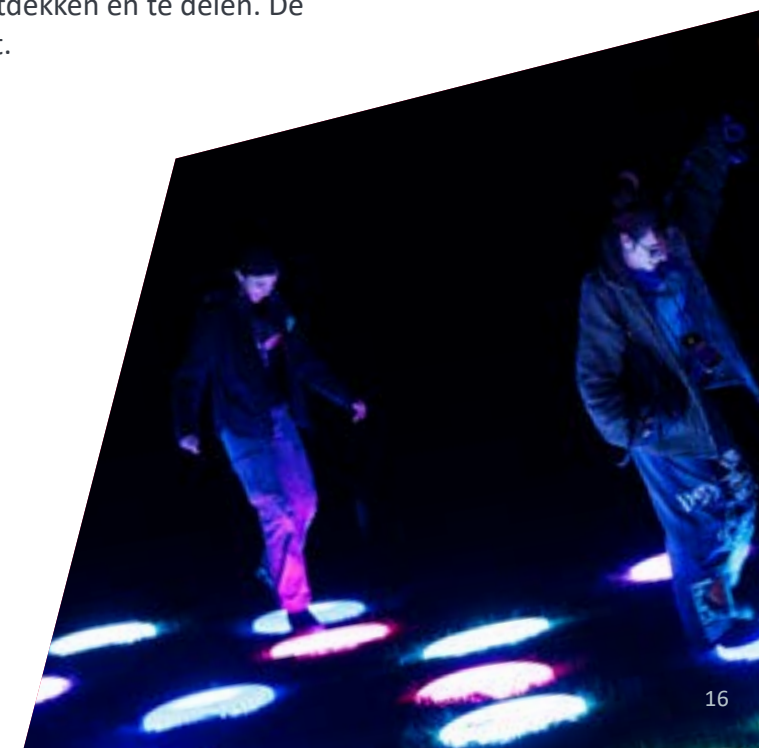
Help Pake & Beppe de vakantie door

Help Pake & Beppe de vakantie door is inmiddels een Friese traditie, met jaarlijks rond de 20.000 enthousiaste bezoekers. Museumfederatie Fryslân heeft ook in 2024 deze projectweek gecoördineerd en de marketingcampagne verzorgd. Het thema 'Vertel verder!' bood bezoekers de kans om de magie van verhalen te ontdekken en te delen. De opkomst was hoog en de reacties enthousiast.

Coolle Kidsnacht

Op vrijdag 1 november 2024 vond de *Coolle Kidsnacht* plaats, een evenement georganiseerd door Museumfederatie Fryslân. Gedurende deze avond openden diverse musea in Friesland hun deuren speciaal voor kinderen.

Foto links: Museumnacht FRL | Fries Museum - Jantina Talsma
Foto rechts: Museumnacht FRL | Museum Dr8888 - Lucas Kemper

Leden

- Museum Aldheidskeamer 'Uldrik Bottema'
- Landbouw- en Juttersmuseum Swartwoude
- Cultuurhistorisch museum Sorgdrager
- Maritiem Centrum Ameland
- Natuurcentrum Ameland
- Ruurd Wiersma Hûs
- Museum 'De Tiid'
- De Kruidhof
- IJstijdenmuseum
- Observeum Museum & Sterrenwacht
- Openluchtmuseum De Sûkereij
- Museum Dokkum
- Museum Dr8888
- Vlasbewerkingsmuseum
- It Braakhok
- Stichting Nobilis Centrum voor Prentkunst
- Koninklijk Eise Eisinga Planetarium
- Kaatsmuseum
- Museum Martena
- Museum Opsterlân
- Hert fan Fryslân

- Museum Bescherming Bevolking
- Openluchtmuseum de Spitkeet
- Museum Hannemahuis
- Museum Heerenveen
- Museum Belvédère
- Museum Hindeloopen
- Het Eerste Friese Schaatsmuseum
- Houtstad IJlst
- Dekema State
- Museum Joure
- Kollumer Museum
- Kazemattenmuseum Kornwerderzand
- Fries Landbouwmuseum
- Stichting Blokhuispoort
- Fries Museum
- Museum De Grutterswinkel
- Natuurmuseum Fryslân
- Keramiekmuseum Prinsessehof
- Pier Pander Museum
- Tresoar
- Fries Verzetsmuseum
- Museumhuis Eysinga
- Oudheidkamer 'Lemster Fiifgea'
- Ir. D.F. Woudagemaal
- Museum Oold Ark
- Poptaslot
- Museum 't Fiskershúske
- Openluchtmuseum It Damshûs
- Klompenmuseum

- Nationaal Vlechtmuseum
- Bezoekerscentrum Mar en Klif
- Bezoekerscentrum Nationaal Park Schiermonnikoog
- Museum Sloten
- Fries Scheepvaartmuseum
- Het Nationaal Modelspoormuseum
- Centrum voor Natuur en Landschap Terschelling
- Museum 't Behouden Huys
- Fogelsangh State
- De Schierstins
- De Noordwester
- Museum Tromp's Huys
- Museum Warten
- Museum 't Kiekhuus
- Oudheidkamer Weststellingwerf
- It Tsiispakhûs
- Jopie Huisman Museum
- Museum Warkums Erfskip

Niet-musea

- Ottema-Kingma Stichting
- Stichting Âlde Fryske Tsjerken

Foto: De Grutterswinkel - Jantina Talsma

Noord Nederlands
Museumcongres

Fryslân

- AFÛK
- Akte2 en Kiekes
- CEDIN
- FERS
- Fries Educatief Platform
- Fries Film & Audio Archief
- Fryske Rie
- Fryske Akademy
- Keunstwurk
- Kunsthuis Syb
- Landschapsbeheer Fryslân
- Media Art Friesland
- Merk Fryslân
- Monumentenwacht Fryslân
- Monumintehûs Fryslân
- New Noardic Wave
- NHL Stenden Hogeschool
- Omrop Fryslân
- Pier21
- Ried fan de Fryske Beweging
- ROC Friese Poort
- Seewyn
- Stichting Alde Fryske Tsjerken
- Stichting Erfgoed & Publiek
- Stichting Fryske Mole
- Stichting Staten en Stinzen

- Stichting Steunpunt Monumentenzorg Fryslân
- Tresoar
- Tryater

Noord-Nederland

- Erfgoedpartners Groningen
- Noordelijk Archeologisch Depot
- Platform van Drentse Musea
- Vereniging voor Terpenonderzoek
- Collectie Overijssel
- Overijssel Academie

Nationaal & Internationaal

- Digitaal Erfgoed Nederland
- Digitaal erfgoedcoaches
- Erfgoed Brabant
- Erfgoed Gelderland
- Erfgoed Zeeland
- Erfgoedhuis Zuid-Holland
- FARO (Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed)
- Huis voor de Kunsten Limburg
- KIEN (Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland)
- Landelijk contact Museumconsulenten

Samenwerkingspartners

- Landelijk Kennisinstituut voor cultuureducatie Amateurkunst (LKCA)
- Landelijk Overleg van erfgoededucatie adviseurs
- Landschapsverband Stade (vertegenwoordigt Elbe-Weser-Dreieck)
- Landschap Erfgoed Utrecht
- Landschapsbeheer Flevoland
- Liberation Route
- Ministerie OC&W
- MOOI Noord-Holland
- Museum Catharijneconvent, afdeling Erfgoed in Kerken en Kloosters
- Museumsverband Emsland
- Museumsverband Oldenburgerland (vertegenwoordigt ook Bremen)
- Museumsverband Ost-Friesland
- Museumvereniging
- Netwerk Digitaal Erfgoed
- Nieuw Land Erfgoedcentrum
- NMF Erfgoedadvies/ Huis van Hilde
- Overleg Provinciale Erfgoedhuizen Nederland (OPEN)
- Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE)
- Stichting Nederlands Museumregister

Medewerkers

Mirjam Pragt

Directeur

Lara Mombaerts

Office manager & erfgoedparticipatiecoach

Henrike Wijtsma

Projectmedewerker

Esther Hoppenbrouwers

Adviseur digitaal erfgoed

Theresa Offringa

Projectmedewerker

Nellie Vrijburg

Digitaal collectiebeheerder

Johan van Gent

Adviseur archeologie

Clara Waldthausen

Adviseur behoud en beheer

Nina Schilling

Projectleider

Maarten Roeper

Projectleider

Sies Vonk

Projectleider

Anja Sinnige

Adviseur erfgoededucatie

Jelena Fokkens

Communicatiemedewerker

Bert Hassing

Boekhouding

Marina van der Ploeg

Digitaal collectiebeheer

Emma Zuidema

Digitalisering

Lévi Rodenburg

Stagiar

Medewerkers & Bestuur

Bestuur

André van de Nadort

Voorzitter

Dirk van der Bij

Penningmeester

Adrie Warmenhoven

Secretaris

Iris Nutma

Algemeen bestuurslid

Jelle Krol

Algemeen bestuurslid

Hans Groeneweg

Algemeen bestuurslid

Museumfederatie Fryslân

Druifstreek 63
8911 LH Leeuwarden

t 058 213 91 85

e info@museumfederatiefryslan.nl

www.museumfederatiefryslan.nl

www.museum.frl

www.facebook.com/museum.frl

www.instagram.com/museum.frl

**MUSEUM
FEDERATIE
FRYSLÂN**